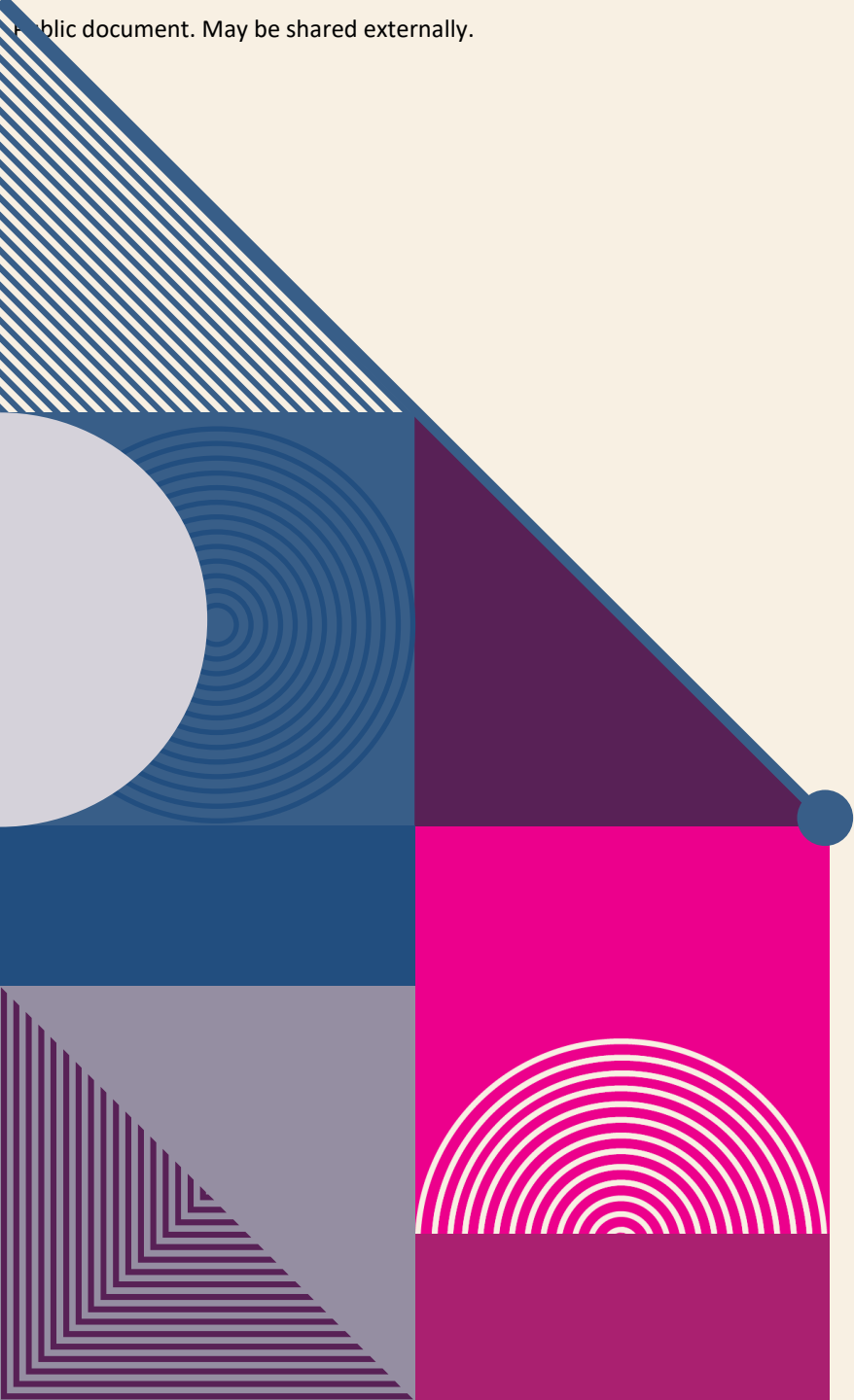

TEKOÄLY

**LEKS Päivittelykerho:
Ulla-Maija Haimi 21.5.2024**

AGENDA

Katsaus tekoälyyn

Kokeilua

**Keskustelua (kesken alustuksen ja
sen jälkeen)**

TIETOA JA 'TIETOA' LÖYTYY

- Artikkeleista, keskusteluista, sosiaalisesta mediasta, ohjelmista
- Kirjoista
- Mutta kukaan ei oikeasti tiedä, mitä kaikkea on tekeillä ja tulossa

TEKOÄLY VS. IHMINEN

Tavoitteena AGI (artificial general intelligence)

- Lukuisten tekoälyä kehittävien yhtiöiden tavoite nyt
- "Tekoälyn on ylitettävä ihmisen kyvyt suurimmassa osassa taloudellisesti hyödyllisiä tehtäviä, jotta sitä voidaan kutsua AGI:ksi."
- Parin vuoden sisällä jo?

Sitten ASI (artificial superintelligence)

- "Ylivoimainen kaikkein älykkäämpiinkin ihmisiin verrattuna kaikilla kognitiivisilla alueilla, kuten luovuudessa ja yleisessä älykkyydessä."
- 10 vuodessa?

KÄYTÄTKÖ TEKOÄLYÄ?

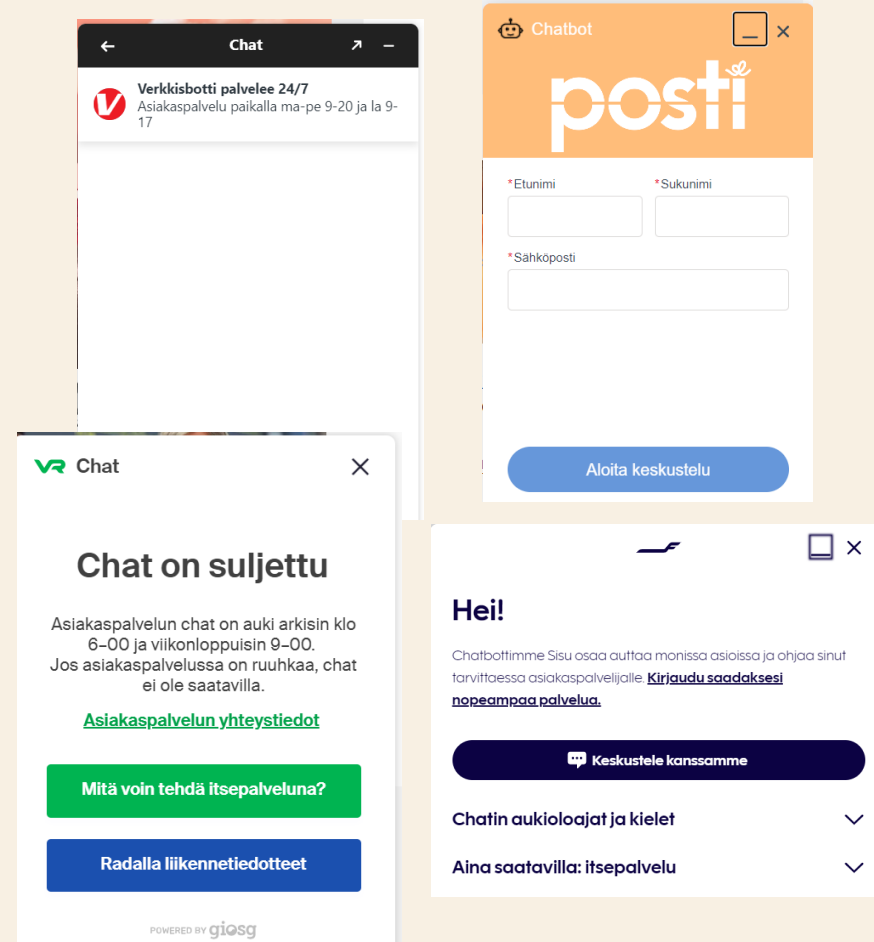
EHKÄ HUOMAAMATTASI!

- Hakutoiminnoissa (Google tms.)
- Nettisivujen chatboxeissa
- Sosiaalisessa mediassa
- Älysormuksessa, älykellossa yms.
- Reittihauissa, navigoinneissa
- Robotti-imurissa, -ruohonleikkurissa
- yms.

CHAT: KUKA/MIKÄ VASTAA?

Vastaaja voi olla:

- **Ihminen Suomessa**
(ehkä apunaan tekoäly)
- **Ihminen muualla**
(tekoäly kääntää kysymyksen ja vastauksen)
- **Tekoäly**
(ehkä mahdollisuus saada ihminen vastaamaan, jos tekoäly ei osaa auttaa)

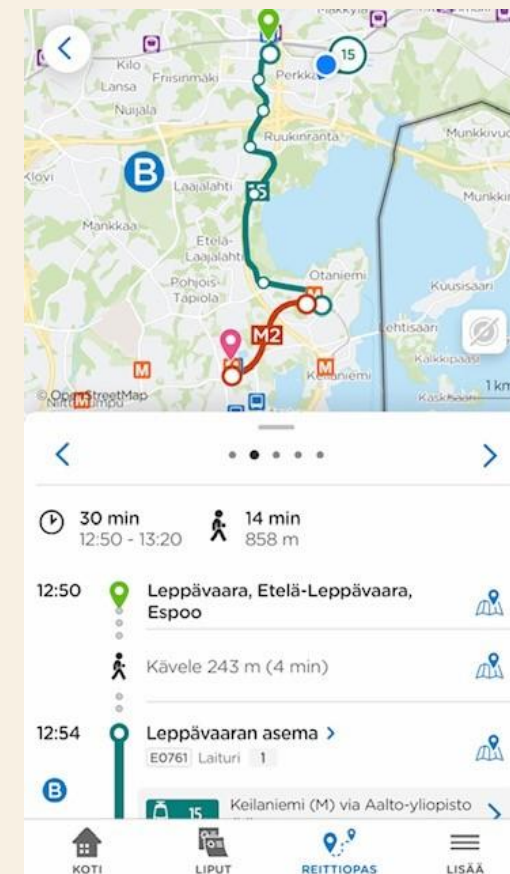
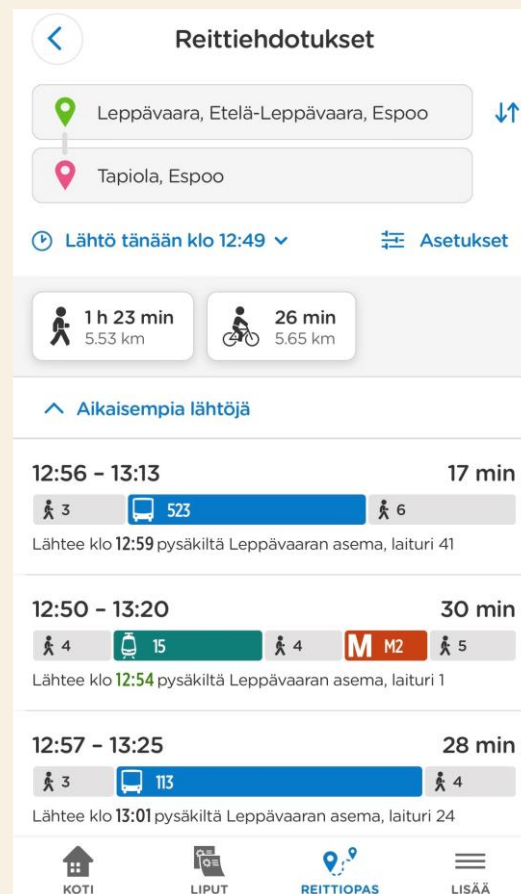

HSL REITTIOPAS

käyttää tekoälyä:

- Reittiehdotukset ja optimointi
- Reaaliaikainen päivitys
- Henkilökohtainen suosittelu
- Palautteen analysointi
- Käyttäjäkokemuksen parantaminen

(Näin ainakin ChatGPT:n kertoman mukaan)

HALUATKO KOKEILLA ITSE?

Geneerinen keskustelu tekoälyn kanssa
(kysymyksiä, tekstipyyntöjä haluttuun malliin tai tyyliin, käännöksiä yms.)

- Esim. ChatGPT

Tekstiohjauksella kuvia eri tyyleillä

- Esim. Bing->Copilot->Designer

Videoita, musiikkia yms.

- Eri sovelluksia/palveluja, ilmaisia ja maksullisia

Paljon tulossa osaksi toimisto-ohjelmistoja!

CHAT GPT

Get started

Log in

Sign up

Create an account

Email address

|

Continue

Already have an account? [Login](#)

OR

Continue with Google

Continue with Microsoft Account

Continue with Apple

chatgpt.com

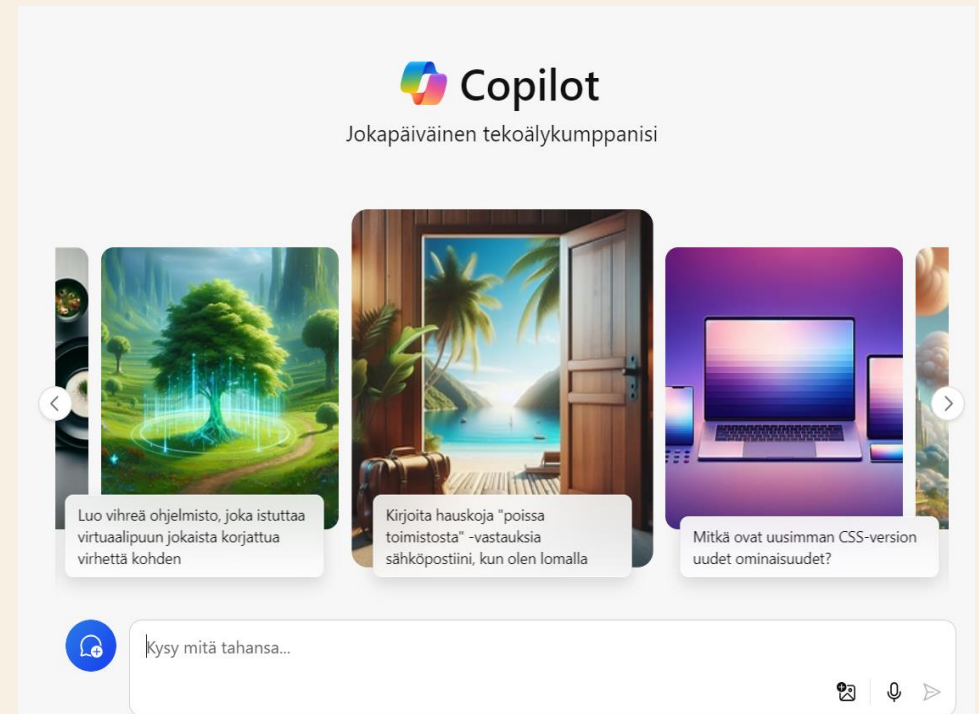
- Näin **pääsee käyttämään**
- Voi tulla vielä lisäkysymyksiä (syntymävuosi tms.)
- **Ilmaisversioon 3.5** (tiedot ajalta 2022/01)
- Julkista (vältä nimiä ja luottamuksellisia tietoja)
- **“Message ChatGPT”**-kohdasta voit aloittaa keskustelun (suomeksikin)
- **“New chat”** – uusi keskustelu

BING

bing.com

- Bing on Microsoftin hakukonesovellus
- Kirjautua voi Microsoft-tunnuksella
- Sen osana on tekoälysovellus **Copilot**
- Copilotilla voi tehdä monenlaista
- Copilot:in **Designer**-osalla voi tehdä **kuvia tekstikuvauksista**
- **HUOM:** Ellet tallenna tekemääsi kuvaa Kokoelmaan tai lataasitä tietokoneellesi, kuva voi kadota tai piiloutua!

Microsoft Bing HAKU COPILOT MUISTIKIRJA Svenska | English Ulla-Maija 24 Keskustelut

Designer

Luo mikä tahansa kuva, jonka voit kuvitella

Tekijä: Microsoft

Tämän Copilot GPT:n teki Microsoft. Yllätykset ja virheet ovat mahdollisia. Palautteesi on tervetullutta. [Käyttöehdot](#) | [Tietosuoja](#) | [Usein kysytyt kysymykset](#)

[Kokeile Copilot Prota](#)

Designer

Kiva! Tästä tulee hauskaa. Mitä on mielessäsi?

Kysy mitä tahansa...

0

MITÄ SE TEKOÄLY OIKEIN ON?

- Tekoälyä on monenlaista
- Tekoälyä käytetään monin tavoin
- Uutta tulee jatkuvasti
- Ei korvaa perinteisiä tietojärjestelmiä, mutta ne voivat sisältää tekoälyosia
- Monessa työssä voidaan hyödyntää tekoälyä, mutta tekoäly ei korvaa ihmisiä vaan yhdessä paras tulos!

PERINTEINEN TIETOJÄRJESTELMÄ

TEKOÄLYLLÄ ERI DATATYYPPEJÄ

TYYPPEJÄ KÄYTÖN MUKAAN

- Tekoälyä yksilöiden käyttämissä sovelluksissa ja palveluissa sisällä (esim. HSL reittiopas)
- Tekoälyä yksilöiden käyttämissä laitteissa ja/tai niiden ohjaussovelluksissa (esim. robotti-imuri, älysormus)
- Yksilöiden tai organisaation jäsenten käyttämää (jotain kielimallia käyttävää) **geneeristä tekoälyä** (esim. ChatGPT, Bing) erillisenä tai toimistosovelluksen osana. Vastauksiin ei voi luottaa sokeasti!
- Yritysten ja organisaatioiden käyttämä **kehittynyt tekoäly** (esim. tuotantoautomaatiikassa, valvonnassa, suunnittelussa, analysoinnissa)

ERITASOISTA TEKOÄLYÄ

ALGORITMIT
Automatisoidut
ohjeet

TEKOÄLY
Ohjelmat,
jotka
kykenevät
matkimaan
ihmisen
toimintaa

KONEOPPIMINEN
algoritmeja,
jotka
pystyvät
oppimaan
esimerkkien
kautta

SYVÄOPPIMINEN
Koneoppimisen
alalaji, jossa
neuroverkkomallit
pystyvät oppimaan
suuren datamäärän
pohjalta

BIG DATA

- Suuri määrä dataa, joka on liian monimutkaista ja runsasta käsiteltäväksi ja analysoitavaksi perinteisin data-analyysityökaluin ja -tekniikoin.
- Data voi olla monista eri digitaalista tietoa keräävistä ja tuottavista lähteistä.
- Datan määrä, monimuotoisuus ja kasvunopeus.
- Voi olla **yleistä** tai tietylle organisaatiolle **tiettyyn tarkoitukseen kerättyä dataa**.
- Tekoälyä voidaan **kouluttaa** ymmärtämään dataa.
- Tuloksia voi vääristää datan yksipuolisuus (esim. rekrytoinnissa vertailudatassa vain miehiä) tai ikä (esim. ChatGPT 3.5:n data ajalta 2022/01)

SANOTTUA / KIRJOITETTUA

Kommentteja eri lähteistä

PROMPTAUS

Konsultti Jukka Saksi:

“Kehoitteiden muotoilu generatiiviselle tekoälylle eli promptaus, tulee olemaan meidän kaikkien tietotyöläisten perustaito.”

“ChatGPT:ltä voi kysyä ensin mitä tietoa se tarvitsee, jotta se voi ehdottaa haluamaansa asiaa. (“Mitä tietoa tarvitset, jotta ...”)
ChatGPT pyytää näissä tilanteissa yleensä 5-8 taustoittavaa tietoa ymmärtääkseen paremmin toivettasi.”

TEKOÄLY TUEKSI TAITOLUISTELUUNKIN

Skatingfinland.fi (asiantuntijana Antti Merilehto) 14.5.2024:

“**Ilmaisia tekoälytyökaluja** voidaan hyödyntää monin tavoin taitoluistelussa. Valmentaja saa siitä sparraajan valmennusohjelmiin ja ideointiin. Luistelijan avuksi se taipuu esimerkiksi palautumisen ja unen laadun tulkintaan.”

“Kaikki **kielimallit** kuitenkin **hallusinoivat**, eli **voivat keksiä mitä tahansa**. Yhtäkkiä ne saattavat esimerkiksi tuottaa ja tarjota kevyelle harjoituskaudelle maksimivoimaa.”

“Niin kauan, kun emme aukottomasti tiedä, millä tavalla ja millä datalla koneoppiminen on toteutettu, tekoälyä ei voi käyttää tuomaroinnin apuna.”

TEKOÄLY EI OLE IHMINEN

HS 19.5.2024 Simo Vanni:

“Puhuvien kielimallien nyt yleistyessä on välttämätöntä, että kielimallin kanssa keskusteleva **henkilö tietää keskustelevansa koneen eikä ihmisen kanssa.**

Lisäksi on kiire tiedostaa laajasti, että koneen kanssa keskusteltaessa **siellä ei ole ketään kotona.**”

=> Syytä muistaa myös tekstimuotoisessa keskustelussa!

TEKOÄLYN OPETTAMISESTA

HS 18.4.2024:

“Tutkijat opettivat tekoälyä näyttämällä sille yli 33 000 ilmakuva ihmissilmän kuolleeksi varmistamista puista. Tekoäly oppi tunnistamaan kuolleet puut hyvin suurella varmuudella.”

TV: Suomessa käytetty vankityövoimaa opettamaan tekoälylle rakentamiseen liittyvää tietoa.

TV: Afrikkalaista työvoimaa käytetään etätyönä paljon opettamaan tekoälyä.

ILTALEHTI: ELON MUSK

Iltalehti, Digi uutiset 22.4.2024:

Niin sanottu yleinen tekoäly pystyy samaan kuin ihminenkin. Myyttisen kehitysvaiheen saavuttaminen on joidenkin arvioiden mukaan hyvin lähellä.

Elon Musk:

“Tekoälyn kehityksen hidasteena on tällä hetkellä ennen kaikkea edistyneiden mikrosirujen saatavuus.

Lähivuosina tekoälyn kehityksessä ongelmaksi muodostunee myös sähkön riittävyys.

Tekoälyn kehittäminen vaatii valtavasti laskentatehoa.”

KESKUSTELUA

- Jos olisit vielä töissä, mihin ja miten luultavasti hyödyntäisit tekoälyä?
- Mihin seniori voisi käyttää tekoälyä?
- Hämmmentääkö tekoälyn antamien tulosten epäluotettavuus (eri vastaus samaan pyyntöön, vanhaan tai yksipuoliseen dataan perustuvaa)?
- Miten vaikuttaa työtehtäviin ja ammatteihin?
- Missä tekoälystä voi olla suurta hyötyä?
- Tekoälyn riskejä ja vaaroja? Rikollisuus?

KIITOS!

Päivittelykerho jatkaa syksyllä
noin kerran kuukaudessa.

Ulla-Maija Haimi
Leppävaaran seniorit ry
Päivittelykerho

<https://leppavaara.senioriyhdistys.fi/ta-pahtumat/paivittely-kerho/>